

Η μυοκαρδίτιδα είναι μία σπάνια και ήπια επιπλοκή σε νέους που λαμβάνουν τα εμβόλια mRNA έναντι του SARS-CoV-2

Το τελευταίο διάστημα οι ρυθμιστικές αρχές σε διάφορες χώρες όπου έχει επιτευχθεί ευρεία εμβολιαστική κάλυψη του πληθυσμού, αναφέρουν σπάνια περιστατικά μυοκαρδίτιδας και περικαρδίτιδας που ενδεχομένως να σχετίζονται με τα εμβόλια mRNA BNTb162b (Pfizer vaccine) and mRNA-1273 (Moderna vaccine). Αντίστοιχη συσχέτιση δεν έχει παρατηρηθεί με το εμβόλιο Ad26.COV2.S (Janssen/Johnson & Johnson vaccine). Τα διαθέσιμα δεδομένα από τις βάσεις καταγραφής ανεπιθύμητων ενεργειών εμβολίων έχουν δείξει ότι η διάμεση ηλικία των περιστατικών ήταν κάτω από τα 30 έτη μετά τη 2^η δόση, ενώ το 75% των περιστατικών αναφέρεται σε άρρενες ηλικίας 16-24. Μεταξύ των αναφερόμενων περιστατικών, σχεδόν όλα ήταν ήπια, με έναρξη πόνου στο στήθος εντός μιας εβδομάδας από τη 2^η δόση και ταχεία αποδρομή των συμπτωμάτων εντός μιας εβδομάδας και βελτίωση των καρδιακών δεικτών εντός τριών εβδομάδων μετά από έναρξη υποστηρικτικής αγωγής.

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Αλέξανδρος Μπριασούλης** (Επίκουρος Καθηγητής καρδιολογίας) και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τις τελευταίες εξελίξεις σχετικά με τις σπάνιες περιπτώσεις μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας που έχουν καταγραφεί σε νέους μετά τον εμβολιασμό με τα εμβόλια mRNA έναντι του SARS-CoV-2. Η πλέον πρόσφατη δημοσίευση στην καρδιολογική επιθεώρηση του Αμερικανικού Ιατρικού Συλλόγου (<https://jamanetwork.com/journals/jamacardiology/fullarticle/2781601>) ανέλυσε 23 περιστατικά μυοκαρδίτιδας μεταξύ Ιανουαρίου και Απριλίου 2021 σε άρρενες, μέλη των ενόπλων δυνάμεων των ΗΠΑ, με διάμεση ηλικία τα 25 έτη. Σε 20 από τα 23 περιστατικά τα συμπτώματα άρχισαν εντός 4 ημερών μετά τη 2η δόση του εμβολίου ενώ οι υπόλοιποι τρεις ασθενείς είχαν νοσήσει με COVID-19 και παρουσίασαν συμπτώματα μετά τη δεύτερη δόση. Σε 16 άτομα είχε χορηγηθεί το εμβόλιο Moderna ενώ στους υπόλοιπους 7 το εμβόλιο Pfizer. Τα συμπτώματα υποχώρησαν στους περισσότερους εντός 7 ημερών. Δεν έχουν αναφερθεί σοβαρά περιστατικά με εκδήλωση καρδιακής ανεπάρκειας, σημαντική μείωση του κλάσματος εξωθήσεως σε συνδυασμό με αρρυθμίες ή και αιφνίδιο καρδιακό θάνατο συνδεόμενα με τα εμβόλια mRNA μέχρι σήμερα.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τονιστεί ότι κατά το ίδιο διάστημα είχαν εμβολιαστεί πλήρως 436.000 στελέχη των ενόπλων δυνάμεων στις Η.Π.Α. Με βάση υπολογισμούς που λαμβάνουν υπόψιν την επίπτωση της μυοκαρδίτιδας στο γενικό πληθυσμό (1 έως 22 περιστατικά ανά 100.000 άτομα-έτη) θα αναμενόταν έως 8 περιστατικά μεταξύ όσων εμβολιάστηκαν με δύο δόσεις εμβολίου. Στο συγκεκριμένο πληθυσμό καταγράφηκαν 19 περιστατικά, επομένως η επίπτωση είναι υψηλότερη του αναμενομένου αλλά παραμένει σπάνια και μάλιστα τα συμπτώματα ήταν ήπια και αυτοπεριοριζόμενα. Επιπλέον, μεταξύ νεαρών υγιών αθλητών που νόσησαν με COVID-19, το 1% είχε ευρήματα μυοκαρδίτιδας στη μαγνητική καρδιάς.

Συμπερασματικά, με δεδομένη την υψηλή αποτελεσματικότητα των εμβολίων αυτών στην πρόληψη της λοίμωξης COVID-19, το όφελος υπερβαίνει το σπάνιο κίνδυνο εκδήλωσης μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας. Συμπτώματα όπως πόνος στο στήθος, δύσπνοια ή και αίσθημα παλμών πρέπει να εγείρουν την υποψία πιθανώς σχετιζόμενης με το εμβόλιο μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας αλλά και τον αποκλεισμό άλλων αιτιών μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας. Ο μηχανισμός πιθανώς να είναι η εκδήλωση μυοκαρδιακής φλεγμονής εξαιτίας της φλεγμονώδους απόκρισης στο εμβόλιο. Η καταγραφή ανεπιθύμητων ενεργειών πιθανά σχετιζόμενων με το εμβόλιο συνεχίζεται αλλά η σπανιότητα των επιβεβαιωμένων ανεπιθύμητων ενεργειών δεν πρέπει να υποβαθμίζει την αξία του εμβολιασμού.